

Maanteeplaneering

Maanteeameti strateegia 2019-2023

MA 2019-002

SISUKORD

Sissejuhatus	2
Missioon	3
Visioon.....	3
Väärtused	4
Tulemusvaldkonnad.....	5
Liiklejatele ja partneritele suunatud eesmärgid	5
Protsesside juhtimise ja tõhustamisega seotud eesmärgid	9
Finantsilised eesmärgid.....	11
Personali ja organisatsiooniga seotud eesmärgid.....	12

SISSEJUHATUS

Dokument on Majandus-ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi MKM) valitsemisalas tegutseva valitsusasutuse Maanteeameti (edaspidi amet) strateegiline tegevusplaan, kus on kajastatud ameti põhieesmärgid aastateks 2019 kuni 2023.

Strateegia aluseks on kehtivad õigusaktid, ameti põhimäärus, Transpordi Arengukava 2014-2020, Üleriigiline planeering 30+, Liiklusohutusprogramm 2016-2025, Teehoiukava 2014-2020 (edaspidi THK), Riigi eelarvestrateegia 2020-2023, MKM-i pikaajalised suunised ameti peadirektorile.

Maanteeamet lähtub ja juhindub oma strateegiliste eesmärkide seadmisel ning oma tegevuses nullvisioonist, mis tugineb neljale põhimõttele.

- Eetika – kõige olulisem on inimese elu ja tervis. Need on tähtsamad, kui mobiilsus ja teised teeliiklussüsteemi toimimise eesmärgid.
- Vastutusahel – teeliiklussüsteemi ohutuse eest vastutavad selle kavandajad, elluviijad ja haldajad. Liiklejad vastutavad liiklusreeglite täitmise eest.
- Ohutusfilosoofia – inimesed on ekslikud. Transpordisüsteem peab vähendama eksimise võimalusi ja eksimuse tõttu tekkivaid kahjusid nii palju kui võimalik.
- Muutusi ajendavad mehhanismid – transpordisüsteemi kavandajad, elluviijad ja haldajad peavad looma eeldused kõigi liiklejate ohutuks liiklemiseks. Kõik liikluses osalevad pooled peavad looma eeldused ohutuse saavutamiseks ja olema valmis vajalikeks muutusteks.

Maanteeamet tahab olla Eesti liikuvuse, liiklusohutuse ning teede valdkonna arengu eestvedaja, teadus- ja arendustöid tegevate osapoolte ühendaja, kompetentsikeskus kõikidele teomanikele ning liikluskeskkonna kasutajatele.

Strateegilisi eesmärke tuleb käsitleda ühe alusena ameti iga-aastase tööplaani ja valdkondlike alamstrateegiatega väljatöötamisel ning ellurakendamisel. Eesmärkide saavutamist hinnatakse kokkulepitud tulemusindikaatorite abil.

MISSIOON

Maanteeamet kujundab turvalist, toimivat ja säästlikku liikluskeskkonda

Pakume avalikke teenuseid, mis võimaldavad liiklejatel ohutult ja efektiivselt kasutada liikluskeskkonda, tagades samas selle säilimise ja toimimise.

Rakendame oma pakutavates teenustes maailmas kasutuses olevaid parimaid praktikaid ja loome innovatiivseid lahendusi.

Turvalise ja toimiva liikluskeskkonna tagamiseks rakendame nõudeid taristule, liiklejatele ja sõidukitele.

Ühistranspordi korraldusega suuname liiklejate keskkonnateadlikku ja jätkusuutlikku käitumist ning panustame inimeste säästlikku liikumisviisi.

VISIOON

Saada kõrghinnatud kompetentsikeskuseks liiklejatele ja partneritele

Selle saavutamiseks:

- omame kõrget mainet valdkonna arendamisel;
- sõnastame arengusuunad selgelt ning kogume ja esitame informatsiooni arusaadaval ning asjakohasel moel;
- teeme põhjendatud otsuseid ja juhime ametit eesmärgipäraselt ning efektiivselt;
- teame, mis riigiteedel toimub ja oskame muutusi ette prognoosida;
- teostame teede- ja liiklusalaseid uuringuid ning teeme koostööd oma ala parimate asjatundjatega nii kodu- kui välismaalt;
- pakume liiklejatele võimalikult ohutuid liikluslahendusi;
- planeerime ja ehitame taristut nii, et selle negatiivne mõju loodusele ja keskkonnale oleks võimalikult väike;
- kasutame taristu ehitamisel ja remontimisel loodussäästlikke ja vastupidavaid materjale;
- võtame kasutusele uusi tehnoloogilisi lahendusi, sh arendame intelligentseid transpordisüsteeme (edaspidi ITS) ning digitaliseerime tee elukaare andmed;
- panustame seadusloomesse;
- tugevdame koostöösuhteid partneritega ja julgustame innovaatiliste ning uuendusmeelsete lahenduste kasutuselevõttu.

VÄÄRTUSED

Maanteeameti suurimaks varaks on ühtseid väärtushinnanguid kandvad töötajad. Ühised väärtushinnangud toetavad otsuste tegemist, aitavad olla usaldusväärne ja asjatundlik partner, hea peremees riigivarale ning parima teenuse pakkuja meie klientidele.

Oma igapäevases tegevuses järgime nelja väärtust:

- usaldusväärsus:
 - oleme vastutustundlikud liiklejad;
 - peame kinni oma lubadustest;
 - meie kavatsused on siirad ja teod ausad;
 - oleme lojaalsed oma asutusele ja peame oluliseks selle head mainet;
 - loome partneritele võrdsed konkurentsitingimused.
- avatus:
 - meie otsustusprotsessid ja tegevuskavad on läbipaistvad ning vastutustundlikud;
 - oleme positiivse ellusuhtumisega ja avatud igakülgselt tagasisidele;
 - informeerime oma kavatsustest, otsustest ja tegevustest nii avalikkust kui kolleege;
 - tunnustame arvamuste paljusust, julgeme välja öelda oma mõtteid ning tunnustada enda eksimusi;
 - oleme avatud uudsetele lahendustele ja väärtustame nende loojaid.
- tulemustele orienteeritus:
 - meil on selged sihid ja kindlad eesmärgid;
 - oleme orienteeritud lahenduste leidmisele ja püstitame mõõdetavad eesmärgid;
 - kasutame efektiivselt inim-, aja- ja rahalisi ressursse.
- asjatundlikkus:
 - väärtustame pühendumust, teadmistejanu ja initsiatiivi;
 - teame, et meie edu võti on haritud ja kompetentsed spetsialistid ning eksperdid;
 - kasutame parimaid kohalikke ja rahvusvahelisi praktikaid;
 - oleme eestvedajateks avalike teenuste arendamisel.

TULEMUSVALDKONNAD

Liiklejatele ja partneritele suunatud eesmärgid

Eesmärk: saavutada liiklejatele maksimaalne liiklusohutus

Selle täitmiseks:

- juhime Liiklusohutusprogrammi 2016-2025 elluviimist. Sh korraldame elluviimiskava uuendamist, seirame tegevuste täitmist ning eesmärkide saavutamist. Kaasame tegevusse kõik olulise mõjuga osapooled;
- tähtsustame liiklusohutust kõikides oma tegevusvaldkondades, panustades liiklusohutuse tõstmisesse liikuvuse planeerimise, riigiteede ehituse, remondi ja hooldetegevuse kaudu;
- järgime kõigis oma tegevustes nullvisiooni põhimõtteid;
- kujundame kõigi liikluses osalevate poolte ohutust väärtustavaid hoiakuid ja käitumisnorme;
- jätkame tee ohutuse kontrolli metoodika arendamist ja ressursside kasutamist vastavalt loodud metoodikale;
- võtame eesmärgiks, et liikluslahendused oleks lihtsalt mõistetavad, sobituks keskkonda, vähendaks liiklusstressi ning aitaks vältida vigu;
- võtame eesmärgiks, et liiklusesse ei lubataks ühtegi sõidukit, mille tehnilise seisukorra tõttu võib keegi viga saada või hukkuda. Selle eesmärgi nimel tugevdame sõidukite tehniliste- ja turvanõuete täitmise kontrolli;
- võtame eesmärgiks, et liiklusesse ei lubataks ühtegi juhti, kelle juhtimisvõimekuse lünkade tõttu võib keegi viga saada või hukkuda. Selle eesmärgi nimel tugevdame juhtide ettevalmistamist ohutuks liiklemiseks;
- kaasame ameti töötajad positiivse liikluskäitumise kujundamisse.

Tulemusindikaatorid:

- Liikluses hukkunute kolme aasta kaalutud keskmine
- Liikluses raskesti¹ vigastada saanute kolme aasta kaalutud keskmine

3-aasta keskmised	2013-2015	2014-2016	2015-2017	2016-2018	2017-2019	2018-2020	2019-2021	2020-2022	2020-2023
Liikluses hukkunute ja raskesti viga saanute arvu vähenemine (sihttasemed on täpsustatud lähtuvalt realistlikult saavutatavast tasemest)									
Hukkunud:									
Sihttase	75	70	65	60	65	62	59	56	53
Tegelik	75	72	62	62					
Raskesti vigastatud:									
Sihttase	425	412	404	374	405	386	379	372	366
Tegelik	424	415	420	424					

¹ Raskesti vigastada saanuks loetakse vigastatut, kes viibis statsionaarsel ravil enam kui 24 tundi.

Eesmärk: tagada maanteedel liiklejate vajadustele vastavad, ohutud, säästlikud ja vastupidavad infrastruktuuri lahendused

Selle täitmiseks:

- säilitame põhiteede katete seisukorra, parandame tugi- ja kõrvalteede taset;
- kasutame parimaid kohalikke ja rahvusvahelisi praktikaid ning teeme koostööd teadus- ja õppeasutustega;
- vähendame TEN-T teedel aegruumilisi vahemaid ja suurendame nende ohutust, viies need aastaks 2030 vastavusse Euroopa parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1315/2013 nõuetega;
- kaasame kohalikke omavalitsuste liite ja teisi huvigruppe taristuinvesteeringute planeerimisse;
- parandame teehoolde kvaliteeti - tõhustame tee seisundinõuete järelvalvet, rakendame tehnoloogilisi lahendusi ning loome ettevõtjatele stiimulid parema teenuse pakkumiseks;
- loome koos MKM-iga süsteemi inimeste ja kaupade liikuvusvajaduse perspektiivseks väljaselgitamiseks;
- tugevdame taristuinvesteeringu otsuste ja projektide ettevalmistust;
- soosime taristuprojektides säästlikke liikumisviise (ühistransport, kergliiklus) võimaldavaid lahendusi;
- arendame sujuva liikluse tagamiseks liiklusjuhtimiskeskust ja rakendame ITS lahendusi;
- selgitame välja omavahel suhtlevate ja isejuhtivate sõidukite laieneva kasutuse mõju ning nõuded taristule, Maanteeameti pakutavatele teenustele ja liikluskeskonnale laiemalt ning alustame muutuse sujuvaks juhtimiseks ettevalmistavate tegevuste elluviimist;
- viime raskeveokite marsruutidel sildade ja viaduktide kandevõime vastavusse raskemast liiklusest tingitud vajadustega.

Tulemusindikaatorid:

Näitaja/Aasta	2015 tegelik	2016 tegelik	2017 tegelik	2018 tegelik	2019 eesmärk	2020 eesmärk	2021 eesmärk	2022 eesmärk	2023 eesmärk
Rahulolu talvise ja suvise teehooldega (hinnangu 7-10 andnute osakaal)									
Talvine	58%	55%	53%	49%	53%	53%	53%	53%	53%
Suvine	78%	73%	72%	70%	72%	72%	72%	72%	72%
Teede seisukord									
IRI* (keskmine kogu kattega teede võrgule)	2,9	2,85	2,72	2,64	2,61	2,59	2,57	2,55	2,53

* IRI on teekatte taset ehk sõidumugavust iseloomustav rahvusvaheline indeks

Eesmärk: kujundada välja nutikad ja nõudlusele vastavad ühistranspordilahendused (liikuvusteenused)

Selle täitmiseks:

- töötame välja pikaajalise ühistranspordi arengukava;
- töötame välja teenusetaseme standardid ja rakendame järelevalvesüsteemi teenuse tõhususe ning kvaliteedi kontrollimiseks;
- kujundame ühistranspordi kasutamist soosivat mainet;
- panustame kvaliteetse teenuse pakkumiseks vajalike uute elektroonsete keskkondade loomisse ja olemasolevate parendamisse;

Tulemusindikaator:

Näitaja/Aasta	2015 tegelik	2016 tegelik	2017 tegelik	2018 tegelik	2019 eesmärk	2020 eesmärk	2021 eesmärk	2022 eesmärk	2023 eesmärk
Sõitude arv maakondlikel bussiliinidel									
Eesmärk; kasv %		+1%	+1%	+5%	+5%	+1%	+1%	+1%	+1%
Tegelik; kasv %		-4%	1%	11%					
Sõitude arv; tuh.sõitu	18,15	17,46	17,67	19,54					

Eesmärk: lihtsustada avalike teenuste kättesaadavust klientidele ja partneritele

Selle täitmiseks:

- oleme kliendikeskse mõtteviisi kandjad;
- tähtsustame teenuse omaniku rolli ja vastutust;
- võtame uute teenuste väljatöötamisel kasutusele teenuste disaini meetoodika ja tööriistad;
- tagame, et klientidele ja partneritele suunatud info on lihtsalt leitav, selge ja üheselt mõistetav;
- tegeleme passiivsete infokanalite (kodulehekülg) info kvaliteedi tõstmisega ja alternatiivsete lahenduste leidmisega, vähendamaks aktiivsete infokanalite (infotelefon, e-post) koormust;
- laiendame kliendile pakutavate e-teenuste portfelli;
- eelistame proaktiivsete, integreeritud ja automatiseeritud e-teenuste arendamist;
- oleme Eesti teede ajalugu koondav mäluasutus, mis vahendab liiklemise ajalugu uuenduslikus võtmes.

Tulemusindikaatorid:

Näitaja/Aasta	2015 tegelik	2016 tegelik	2017 tegelik	2018 tegelik	2019 eesmärk	2020 eesmärk	2021 eesmärk	2022 eesmärk	2023 eesmärk
E-teenuste osakaal teenustest, mida on võimalik teostada nii e-teeninduses, kui teenindusbüroodes									
E-teenuste osakaal	44%	51%	57%	64%	65%	67%	69%	71%	73%
Teenindusindeksi (NPS) tõus ameti avalike teenuste lõikes*									
NPS	77%	80%	62%	65%	70%	75%	80%	80%	80%

* - 2017 meetodika muutus - küsitlus laienes ka ameti hoolde- ja ehitusvaldkonna otsestele avalikele teenustele ja mõõdab kliendi rahulolu teenuse korraldamisega, mitte rahulolu klienditeenindusega

Protsesside juhtimise ja tõhustamisega seotud eesmärgid

Eesmärk: kujundada tõhusalt ja kliendikeskselt toimiv organisatsioon

Selle täitmiseks:

- tugevdame protsessipõhist juhtimist ja teenusekeskset lähenemist;
- teadvustame riske ja juhime neid teadlikult;
- kaasame protsesside muutmisel algfaasist alates mõjutatud sidusgruppe;
- ühtlustame riikliku- ja haldusjärelevalve töökorraldust ning töötame välja tulemusmõõdikud;
- tõhustame kõigis valdkondades lepingulist järelevalvet;
- tähtsustame teenuse omaniku rolli ja vastutust teenuse kavandamisel ja selle kulude optimeerimisel.

Tulemusindikaatorid:

Protsesside juhtimisele ülemineku teekaart		
Tegelik	2016	Ametis on protsessijuhtimise vastutaja ja võtmeotsuste omanikud määratud
	2017	Ameti teenuste terviklik kataloog koostatud, protsessid kaardistatud ja protsessikaart kinnitatud. Tugiprotsessidele omanikud määratud. Põhiprotsessi omanike määramiseks on kokku kutsutud struktuuri töögrupp ja omanike määramine eeldab muudatusi struktuuris
	2018	Põhiprotsessi etappidele ja kaudsetele teenustele on omanikud määratud. Esmased KPI-d määratud ja ministeeriumile edastatud. Teenuste hinnad 2018.a kohta on välja arvatud.
Eesmärk	2018	Protsessidele KPI-d määratud ning ABC põhjal teenuste hinnad arvatud
	2019	Võrreldavate teenuste hind läbi protsesside optimeerimise 2018 > 2019. Kaudsed teenused kirjeldatud
	2020	Võrreldavate teenuste hind läbi protsesside optimeerimise 2019 > 2020. Strateegilised kompetentsid kaardistatud ja partnerite tagasisideküsitlused läbi viidud
	2021	Protsessipõhine juhtimine juurutatud

Eesmärk: kujundada kõigile teehoiu osapooltele läbipaistev digitaalne tee elukaar

Selle täitmiseks:

- rakendame teehoiu ehitise digitaalse infomudeli (BIM) põhimõtteid;
- hangime Teede Elukaare Infosüsteemi (TEIS) moodulid, lähtudes andmete ühekordse loomise ja taaskasutamise printsiibist;
- juurutame kõigi tee ehituse osapoolte jaoks koostöö ja andmevahetuse keskkonna, arvestades ehitusinfo vajadustega tarnahelas;
- kaardistame teede taristu varahalduse vajadused ja Teeregistri võimalused, hangime TEIS-i raames sobiva mooduli varade andmete haldamiseks ja juurutame selle;
- juurutame TEIS-i raames ehituse tehnilise dokumentatsiooni haldamise mooduli.

Tulemusindikaatorid:

Digitaalse tee elukaare teekaart		
Eesmärk	2019-2023	Ehitise digitaalse infomudeli rakendamisel läbiviidud kuni kuus pilootprojekti aastas, saadud tulemused kasutatud protsesside parendamiseks ja andmekorje optimeerimiseks.
	2020	Ehituse tehnilise dokumentatsiooni haldamise mudel juurutatud
	2021	Tee ehituse osapoolte jaoks koostöö ja andmevahetuse keskkond juurutatud
	2022	Tee taristu varahalduse moodul juurutatud
	2023	Elukaare Infosüsteemi (TEIS) moodulid juurutatud

Finantsilised eesmärgid

Eesmärk: tõsta finantsilise planeerimise võimekust ja aruandluse kvaliteeti

Selle täitmiseks:

- korraldame THK finantsplaani koostamise ja täitmise jälgimise;
- juurutame eeltasuvuse arvestamise metoodika ning rakendame seda kõigi oluliste investeeringute puhul;
- tõhustame ametisiseselt finantsplaneerimise süsteemi;
- juurutame tegevuspõhise planeerimise ja kuluarvestuse;
- tagame tõhusa finantskontrollingu süsteemi;
- arendame edasi aruandluskeskkonda ja kohandame finantsarvestust juhtimisotsuste toetamiseks;
- läbipaistvuse tõstmiseks avalikustame ameti ärianalüütika andmed.

Tulemusindikaator:

Näitaja/Aasta	2015 tegelik	2016 tegelik	2017 * tegelik	2018 * tegelik	2019 * eesmärk	2020 * eesmärk	2021 * eesmärk	2022 * eesmärk	2023 * eesmärk
Investeeringute kava täitmine riigieelarvest									
Täitmise %	98%	94%	97%	99%	97%	97%	97%	97%	97%

* - alates 2017 tekkepõhine, eelnevad aastad kassapõhine arvestus

Personali ja organisatsiooniga seotud eesmärgid

Eesmärk: kujundada pühendunud, uuendusmeelset ja oma ala parimatest spetsialistidest koosnevat kompetentsikeskust

Selle täitmiseks:

- kujundame Maanteeameti kui eduka tööandja kuvandit;
- pakume töötajatele juhtimisvõimekuse ja ekspertteadmuse kasvu toetavaid arendustegevusi;
- võimaldame töövõimet hoidvat ning säästvat töökeskkonda ning –tingimusi;
- osaleme koostöös õppeasutuste ja ettevõtjatega teedeinseneride kutse populariseerimises ja järelkasvu kujundamises;
- tõhustame sisekommunikatsiooni kanaleid;
- loome Maanteeameti kui kompetentsikeskuse taset mõõtvat hindamissüsteemi.

Tulemusindikaatorid:

Näitaja/Aasta	2015 tegelik	2016 tegelik	2017 tegelik	2018 tegelik	2019 eesmärk	2020 eesmärk	2021 eesmärk	2022 eesmärk	2023 eesmärk
Vabatahtliku voolavuse vähenemine ja organisatsiooni liikuvuse stabiliseerimine									
% teenistujate arvust aastas	-	7,6%	5,4%	9,4%	8%	7%	7%	7%	7%
Töötajate rahulolu tõus									
Alates 2017 keskmiselt 0,04 punkti aastas	-	-	≥ 3,27	3,18	≥ 3,1	≥ 3,2*	≥ 3,3*	3,4≥*	3,4≥*

* Mõõdiku näit sõltub hankepartneri kasutatavast metoodikast. Alates 2020. aastast on uus kolmeaastane lepinguperiood, mis võib tuua kaasa metoodika vahetuse vajaduse